

Materiál na rokovanie
Rady vlády SR na podporu exportu a investícií

**Informácia o priebehu a výsledkoch
3. zasadnutia Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu
medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky
a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky dňa 23. novembra 2015 v Sofii
a Návrh vykonávacieho protokolu**

Podnet:

Závery Rady vlády SR na podporu
exportu a investícií č. 03/05/2013

Obsah:

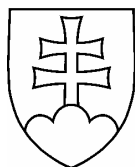
1. Návrh záverov Rady vlády SR
na podporu exportu a investícií
2. Predkladacia správa
3. Informácia o priebehu a výsledkoch ....
4. Návrh vykonávacieho protokolu
5. Príloha

Predkladá:

Vazil Hudák
minister hospodárstva
Slovenskej republiky

Bratislava 11. februára 2016

RADA VLÁDY SR NA PODPORU EXPORTU A INVESTÍCIÍ

Návrh

**ZÁVEROV RADY VLÁDY SR
NA PODPORU EXPORTU A INVESTÍCIÍ**

č.

zo 17. februára 2016

**k Informácii o priebehu a výsledkoch
3. zasadnutia Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu
medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky
a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky dňa 23. novembra 2015 v Sofii
a Návrhu vykonávacieho protokolu**

číslo materiálu:

predkladateľ: minister hospodárstva

Rada vlády SR na podporu exportu a investícií

A. berie na vedomie

- A.1. Informáciu o priebehu a výsledkoch 3. zasadnutia Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky dňa 23. novembra 2015 v Sofii a Návrh vykonávacieho protokolu;

B. ukladá

ministromi hospodárstva

- B.1. zabezpečiť koordináciu a kontrolu plnenia vykonávacieho protokolu z 3. zasadnutia Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky dňa 23. novembra 2015 v Sofii

Vykoná: minister hospodárstva

PREDKLADACIA SPRÁVA

Dňa 23. novembra 2015 sa v Sofii uskutočnilo 3. zasadnutie Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky (ďalej len „komisia“).

Predsedom slovenskej časti komisie bol štátny tajomník Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky Miroslav Obert a predsedníčkou bulharskej časti námestníčka ministra hospodárstva Bulharskej republiky Daniela Vezieva.

Zasadnutie komisie bolo realizované prostredníctvom dvoch plenárnych zasadnutí a rokovaní expertov v rámci pracovných skupín, zameraných na tieto oblasti: 1. bilaterálny obchod, investície, ekonomická spolupráca, inovácie, startupy, 2. energetika, 3. poľnohospodárstvo, 4. cestovný ruch, 5. informačné a komunikačné technológie (ďalej len „IKT“) a e-government, 6. ochrana životného prostredia, 7. veda a výskum, 8. štatistika. Výsledky expertných rokovaní boli zahrnuté do záverečného protokolu zo zasadnutia komisie.

Počas zasadnutia komisie uskutočnil štátny tajomník Miroslav Obert bilaterálne rokovanie s námestníčkou ministra hospodárstva Bulharskej republiky Danielou Vezievou a s námestníkom ministra energetiky Bulharskej republiky Žečom Stankovom, s ktorým boli prediskutované otázky energetickej bezpečnosti v Európe, spolupráca v oblasti jadrovej energetiky, projekt Eastring a stanoviská obidvoch krajín k projektu Nord Stream 2.

V rámci rokovaní komisie boli okrem podpory tradičným obchodným partnerstvám a spoločným investičným projektom zdôraznené nové formy spolupráce v oblasti inovácií, IKT a startupov. Tieto oblasti boli aj jednou z priorit oficiálnej návštevy prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku v Bulharskej republike v dňoch 10. - 11. decembra 2015.

Vzhľadom na to, že 3. zasadnutie komisie sa konalo krátko pred oficiálnou návštevou prezidenta Slovenskej republiky v Bulharskej republike, neboli súčasťou komisie rokovania slovenských a bulharských podnikateľských subjektov. Zástupcovia slovenských spoločností a akademickej obce boli členmi delegácie prezidenta Slovenskej republiky (61 účastníkov), ktorí sa počas dvojdnovej oficiálnej návštevy zúčastnili medzinárodnej konferencie „Politiky na podporu inovácií: úloha vedecko-technologických parkov pri rozvoji podnikania a inovácií“, otvorenia Sofia Tech Parku a B2B rokovanií slovenských, bulharských a zahraničných subjektov.

V súlade so závermi Rady vlády Slovenskej republiky na podporu exportu a investícií č. 03/05/2013 z 13. novembra 2013 bol k záverom z 3. zasadnutia komisie vypracovaný Návrh vykonávacieho protokolu.

Materiál bol predložený na rokovanie vlády SR dňa 20. januára 2016. Vláda SR vzala materiál vedomie.

Informácia o priebehu a výsledkoch 3. zasadnutia Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky

a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky dňa 23. novembra 2015 v Sofii a Návrh vykonávacieho protokolu

Dňa 23. novembra 2015 sa v Sofii uskutočnilo 3. zasadnutie Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky (ďalej len „komisia“).

Napriek tomu, že komisia je vytvorená medzi ministerstvami hospodárstva oboch krajín, rokovania počas jej zasadnutí zahŕňajú aj problematiku iných rezortov (doprava, poľnohospodárstvo, životné prostredie, veda a výskum, informačné a komunikačné technológie a ďalšie). Komisia nahradila pôvodne vytvorenú medzivládnu komisiu pre hospodársku spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou, ktorej činnosť bola ukončená po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie.

Predsedom slovenskej časti v rámci 3. zasadnutia komisie bol štátny tajomník Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky Miroslav Obert a predsedníčkou bulharskej časti námestníčka ministra hospodárstva Bulharskej republiky Daniela Vezieva.

Počas zasadnutia komisie uskutočnil štátny tajomník Miroslav Obert bilaterálne rokovanie s námestníčkou ministra hospodárstva Bulharskej republiky Danielou Vezievou a s námestníkom ministra energetiky Bulharskej republiky Žečom Stankovom.

Vzhľadom na to, že 3. zasadnutie komisie sa konalo krátko pred oficiálnou návštevou prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku v Bulharskej republike (10. – 11. decembra 2015), neboli súčasťou komisie rokovania slovenských a bulharských podnikateľských subjektov. Zástupcovia slovenských spoločností a akademickej obce boli členmi delegácie prezidenta Slovenskej republiky (61 účastníkov), ktorí sa počas dvojdňovej oficiálnej návštevy zúčastnili medzinárodnej konferencie „Politiky na podporu inovácií: úloha vedecko-technologických parkov pri rozvoji podnikania a inovácií“, otvorenia Sofia Tech Parku a B2B rokovaní slovenských, bulharských a zahraničných subjektov.

Bilaterálna spolupráca medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou

V slovensko-bulharských bilaterálnych vzťahoch nie sú žiadne otvorené otázky a v ostatnom období sa vzájomné vzťahy v zahranično-politickej, ako aj v ekonomickej oblasti zintenzívnili. V kľúčových politikách Európskej únie (ďalej len „EÚ“) sa postoje oboch krajín zväčša zhodujú a v mnohých otázkach obe krajiny presadzujú vzájomne koordinovaný postup. Okrem úzkej spolupráce v rámci EÚ je prioritnou spoločnou otázkou energetická bezpečnosť, podpora diverzifikácie zdrojov a trás energonosičov, výmena skúseností a podpora spolupráce v oblasti vzdelávania, vedy, výskumu a inovácií, elektronickej štátnej správy a infraštruktúrnych projektov.

Bilaterálna spolupráca v ekonomickej oblasti vykazuje napriek výraznému zvýšeniu objemu vzájomnej zahranično-obchodnej výmeny značné rezervy najmä v oblasti investičných a výrobnokooperačných väzieb.

Vzájomná zahranično-obchodná výmena v mil. EUR

v mil. EUR	2010	2011	2012	2013	2014	% zmena 2014/2013	I. polrok 2015	% zmena 2014/2015
Export	270,4	372,8	331,5	364,5	352,5	pokles o 3,3%	227,9	nárast o 44,9%
Import	72,6	87,4	102,2	134,0	107,0	pokles o 20%	68,9	nárast o 14,4%
Obrat	343,0	460,2	433,7	498,5	459,5	pokles o 7,8%	296,8	nárast o 36,4%
Bilancia	197,8	285,4	229,3	230,5	245,5		159,0	

Slovensko si dlhodobo udržuje aktívnu obchodnú bilanciu s Bulharskom, pričom slovenský export viac ako trojnásobne preyšuje import (v roku 2013 bol dosiahnutý doteraz maximálny obrat vzájomného obchodu 498,50 mil. EUR, ktorý však v roku 2014 poklesol o 7,8%).

Na strane slovenského vývozu dlhodobo dominujú komodity nadnárodných spoločností: televízne prijímače a čierna technika (viac ako 1/3 slovenského exportu do Bulharska), osobné autá, minerálne oleje, lieky, chemikálie, kakaová hmota, papier.

V slovenskom dovoze z Bulharska si svoje miesto dlhodobo udržujú drôty a káble (tvoria takmer polovicu dovozu), ploché valcované výrobky zo železa alebo nelegovanej ocele, elektrické motory, elektrické stroje a zariadenia, lieky, odevy, hliník.

Investície

Priame pôsobenie slovenských firiem v Bulharskej republike je stále zanedbateľné. V krajine má obchodné zastúpenie približne 10 slovenských firiem. V Bulharsku priamo investovali 3 slovenské firmy: Grafobal Bulgaria (výroba obalového materiálu), Stirosaur – IDOPS (závod na výrobu polystyrénu), ETOP (3 fotovoltaické elektrárne). Úspešne sa rozvíja investícia slovenskej spoločnosti SOITRON, a.s. v oblasti outsourcingu (90 zamestnancov) a projekčná činnosť spoločnosti Reming Consult v oblasti infraštruktúrnych projektov.

Možnosti spolupráce

Možnosti spolupráce medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou existujú okrem tradičnej obchodnej výmeny, realizovanej najmä produkciou veľkých nadnárodných firiem etablovaných v oboch krajinách, v rozvíjaní kooperácie v oblasti energetiky a pri realizácii energetických projektov, v participácii na infraštruktúrnych projektoch (s dôrazom na železničnú infraštruktúru) a v podpore nových foriem spolupráce v oblasti vedy a výskumu, biotechnológií a inovácií.

Svoju úlohu bude aj naďalej zohrávať slovenský pasívny cestovný ruch smerom do Bulharskej republiky, ktorá je významnou dovolenkovou destináciou slovenských turistov (podľa štatistických údajov navštívilo krajinu v roku 2014 takmer 82 tisíc slovenských občanov).

Pracovná časť 3. zasadnutia komisie

Zasadnutie Komisie bolo realizované prostredníctvom dvoch plenárnych zasadnutí a rokovaní expertov v rámci pracovných skupín, zameraných na tieto oblasti: 1. bilaterálny obchod, investície, ekonomická spolupráca, inovácie, startupy, 2. energetika, 3. poľnohospodárstvo, 4. cestovný ruch, 5. IKT a e-government, 6. ochrana životného prostredia, 7. veda a výskum, 8. štatistika. Výsledky expertných rokovaní boli zahrnuté do záverečného protokolu zo zasadnutia Komisie a úlohy pre jednotlivé rezorty rozpísané v Návrhu vykonávacieho protokolu.

Okrem zástupcov Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky sa expertných rokovaní Komisie zúčastnili predstavitelia Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí

Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (ďalej len „SARIO“), spoločnosti eustream, a.s. a SOITRON, a.s..

Otváracie plenárne zasadnutie komisie

Pred plenárnym zasadnutím sa uskutočnilo bilaterálne stretnutie štátneho tajomníka Miroslava Oberta s námestníčkou ministra hospodárstva Bulharskej republiky Danielou Vezievou.

V úvode stretnutia sa obidvaja predstavitelia vzájomne informovali o svojich portfóliách v rámci pôsobenia na ministerstvách hospodárstva oboch krajín. Zhodnotená bola spolupráca medzi jednotlivými slovenskými a bulharskými inštitúciami v rámci podpory a rozvoja vzájomných vzťahov, úloha komisie pri plnení záverov dohodnutých v rámci bilaterálnych rokovaní v ostatnom čase, úroveň zahranično-obchodnej spolupráce, ako aj pôsobenie slovenských firiem v Bulharskej republike. Spomenuté boli možné dôvody nízkeho záujmu slovenských firiem o bulharský trh a malého počtu spoločných projektov zrealizovaných slovenskými podnikateľskými subjektmi v Bulharskej republike. Obe strany sa pokúsili identifikovať reálne možnosti presadenia slovenských firiem pri realizácii projektov v Bulharskej republike a poukázali na nové formy spolupráce, ktoré ponúka oblasť inovácií, výskumu, vývoja, startupov.

Po bilaterálnom stretnutí námestníčka ministra hospodárstva Daniela Vezieva otvorila plenárne zasadnutie komisie. Prítomných krátko informovala o súčasnom vývoji v Bulharskej republike a stručne zhodnotila aktuálny stav spolupráce medzi Slovenskom a Bulharskom. Napriek tomu, že zahraničná tovarová výmena medzi obidvomi krajinami rastie, je potrebné vo vzájomnej spolupráci položiť dôraz na oblasť IKT, automobilového priemyslu, potravinárstva, chemického a farmaceutického priemyslu, ale aj poľnohospodárstva. V tomto kontexte boli nastavené aj pracovné skupiny komisie, ktorých závery by mali pripraviť základ pre výmenu skúseností a stanovísk, podporu a následnú realizáciu vzájomne výhodných spoločných projektov.

Štátny tajomník Miroslav Obert vo svojom vystúpení konštatoval, že 3. zasadnutie komisie sa podarilo zorganizovať po 3 rokoch od jej zasadnutia v Bratislave. Zdôraznil význam konania zasadnutia v kontexte oficiálnej návštevy prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku v Bulharskej republike v dňoch 10. – 11. decembra 2015. Uviedol, že prioritnou témou spoločných rokovaní aj naďalej zostane energetika, ktorá je pre obe krajiny dôležitá najmä z pohľadu zabezpečenia energetickej bezpečnosti, diverzifikácie zdrojov a prepravných trás, ale aj využívania jadrovej energie. V tejto súvislosti poukázal na nový projekt plynovodu Eastring, ktorý ponúka skutočnú diverzifikáciu zdrojov a trás pre obidve krajiny a prepojenie dvoch najväčších trhov s plynom v Európe – nemeckého a tureckého.

Za aktuálnu oblasť v rámci rozvoja slovensko-bulharskej spolupráce označil vedu, výskum, IKT, podporu startupov, znalostnú a digitálnu ekonomiku a transfer technológií. Okrem už doteraz realizovanej spolupráce na úrovni národných akadémií a výskumných ústavov oboch krajín sa nové možnosti vytvárajú v rámci Sofia Tech Parku, na otvorení ktorého sa zúčastnil prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska, a ktorý má potenciál podporiť ďalší rozvoj kontaktov medzi predstaviteľmi akademického a inovatívneho podnikateľského prostredia našich krajín.

Miroslav Obert konštatoval, že napriek rekordným hodnotám vzájomnej obchodnej výmeny v roku 2015, má spolupráca v ekonomickej oblasti výrazné rezervy najmä v spoločných investíciách.

Niektorým slovenským firmám sa podarilo úspešne presadiť pri realizácii projektov v rámci železničnej infraštruktúry a železničnej dopravy. Úspešne sa rozvíja aj spolupráca niektorých slovenských firiem v oblasti IKT, konkrétne napr. firma SOITRON a.s. v Bulharskej republike.

Medzištátne expertné komisie by mali byť podľa Oberta živou platformou, ktorá generuje a iniciuje konkrétne projekty spolupráce na základe podnetov od podnikateľských subjektov.

Po vystúpeniach predsedov obidvoch častí komisie sa zástupcovia slovenskej a bulharskej delegácie rozdelili do jednotlivých pracovných skupín, ktoré následne začali svoje rokovania. Štátny tajomník Miroslav Obert viedol rokovanie pracovnej skupiny Energetika.

Bilaterálne rokovanie štátneho tajomníka Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky Miroslava Oberta s námestníkom ministra energetiky Bulharskej republiky Žečom Stankovom

Stretnutie štátneho tajomníka Miroslava Oberta s námestníkom ministra energetiky Žečom Stankovom bolo zamerané na otázky spolupráce v oblasti jadrovej energetiky, projekty Eastring a Nord Stream 2.

V oblasti jadrovej energetiky sa obidve strany dohodli na koordinácii a výmene informácií k správam Európskej komisie týkajúcich sa jadrových elektrární v Slovenskej republike, Bulharskej republike a v Litve (Slovensko je spoločne s Bulharskom a s Litvou zaradené do programu pomoci EÚ pri vyradovaní jadrovej elektrárne V-1 v Jaslovských Bohuniciach, Kozloduj v Bulharsku a Ignalina v Litve. Miroslav Obert poskytol informáciu o tzv. národnej ceste – administrácia a riadenie programu vyradovania jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach prostredníctvom vybraného národného subjektu – Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (ďalej len „SIEA“).

Štátny tajomník Obert informoval o príprave Európskeho jadrového fóra (ENEF) 2016 v Bratislave a pozval bulharskú stranu na účasť na tomto podujatí.

Bolo zdôraznené, že Slovenská republika presadzuje rozvoj a udržanie bilaterálnej spolupráce v oblasti plynárenstva za účelom diverzifikácie prepravných trás a posilnenia energetickej bezpečnosti oboch krajín a celého regiónu v súlade s pravidlami a legislatívou EÚ. V tejto súvislosti považuje Slovenská republika za kľúčový projekt plynového prepojenia Eastring, ktorý pomôže vyriešiť chýbajúce prepojenie juhovýchodnej Európy so západoeurópskymi plynárenskými uzlami a zabezpečiť posilnenie úrovne bezpečnosti dodávok zemného plynu pre región Balkánu.

V otázke Eastringu vyjadril námestník ministra energetiky Stankov jednoznačnú podporu projektu, ktorý je už súčasťou plánov plynárenských prepojení v Bulharsku. Prediskutované boli aj dôvody nekooperatívneho postoja Rumunska v tejto otázke. Bulharská strana informovala o svojich nových delegátoch do „High Level Working Group on Eastring Project“.

V súvislosti s projektom Nord Stream 2 poskytol Miroslav Obert informáciu o plánovaných aktivitách na najvyššej štátnej úrovni smerom k Európskej komisii. Slovenská republika by privítala podporu a zapojenie všetkých rovnako zmýšľajúcich krajín, vrátane Bulharskej republiky, do spoločného protestu proti tomuto projektu. Bolo deklarované stanovisko, že bulharská strana na jednej strane nepodporuje projekty vedúce k oslabovaniu energetickej bezpečnosti, na druhej strane však podporuje diverzifikáciou trás dodávok plynu, akou v tomto prípade Nord Stream 2 je. Zároveň verí, že bude realizovaný návrh na vybudovanie plynového hubu v Bulharsku.

Po ukončení bilaterálneho rokovania štátneho tajomníka Miroslava Oberta s námestníkom ministra energetiky Žečom Stankovom sa konalo záverečné plenárne zasadnutie, počas ktorého boli

zhodnotené závery rokovaní jednotlivých pracovných skupín a následne vedúci oboch delegácií podpísali protokol z 3. zasadnutia komisie.

Závery

1. 3. zasadnutie komisie, bilaterálne stretnutia štátneho tajomníka Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky Miroslava Oberta s námestníčkou ministra hospodárstva Bulharskej republiky Danielou Vezievou a s námestníkom ministra energetiky Bulharskej republiky Žečom Stankovom splnili svoj základný cieľ, ktorým je výmena skúseností a stanovísk v hlavných oblastiach spoločného záujmu a spolupráce oboch krajín, ako aj podpora bilaterálnej spolupráce medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou s dôrazom na realizáciu spoločných projektov.
2. Prioritnou oblasťou vzájomnej spolupráce je energetika a energetické projekty, s hlavným akcentom na energetickú bezpečnosť v Európe, spoluprácu v oblasti jadrovej energetiky a projekt Eastring. V otázke Eastringu vyjadrila bulharská strana svoju podporu projektu.
3. Experti si v rámci rokovaní pracovných skupín komisie vymenili skúsenosti v oblasti poskytovania stimulov a získavania zahraničných investorov, úspešne zrealizovaných investičných projektov a prerokovali obnovený návrh dohody o spolupráci medzi SARIO a Bulharskou agentúrou pre investície. Prekonzultované boli aj dôvody disproporcií vo vykazovaní štatistických údajov zahraničného obchodu a cestovného ruchu a metodiky používané národnými štatistickými úradmi. Strany prerokovali aj nové formy spolupráce v rámci inovácií, výskumu, startupov a podpis memoránd o spolupráci v tejto oblasti medzi príslušnými bulharskými inštitúciami a SIEA počas oficiálnej návštevy prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku v Bulharskej republike.
4. V rámci poľnohospodárstva sa strany dohodli na užšej spolupráci v oblasti potravinárskej bezpečnosti, rastlinnej výroby, lesníctva a rybného hospodárstva.
5. V oblasti IKT bola prerokovaná podpora spoločnej účasti slovenských a bulharských subjektov v programe Horizont 2020, v iniciatíve „Spojená Európa“, podpora zavádzania inovácií, založených na informačných technológiách v malých a stredných podnikoch, výmena skúseností a dobrých praktík pri zvyšovaní úrovne sieťovej a informačnej bezpečnosti, ako aj aktualizácia bilaterálnych zmluvných vzťahov v oblasti IKT a digitálneho jednotného trhu.
6. Spolupráca v oblasti vedy a výskumu sa úspešne realizuje prostredníctvom spoločných projektov medzi Slovenskou akadémiou vied a bulharskými partnermi. Otvorenie Sofia Tech Parku poskytne nové možnosti na ďalšie rozšírenie spolupráce v tejto oblasti. Slovenská strana vyjadrila záujem o obnovenie bilaterálnej vedecko-technickej spolupráce formou financovania a realizácie spoločných projektov výskumu a vývoja, ktoré môžu prispieť k ďalšiemu zintenzívneniu spolupráce medzi slovenskými a bulharskými organizáciami.
7. Zasadnutia komisie sa nezúčastnili zástupcovia slovenských podnikateľských subjektov, ktorých účasť bola zahrnutá do programu oficiálnej návštevy prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku v Bulharskej republike v dňoch 10. – 11. decembra 2015 (B2B rokovania slovenských, bulharských a zahraničných subjektov, medzinárodná konferencia „Politiky na podporu inovácií: úloha vedecko-technologických parkov pri rozvoji podnikania a inovácií“, otvorenie Sofia Tech Parku).

**Návrh vykonacieho protokolu
z 3. zasadnutia Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu
medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky
dňa 23. novembra 2015 v Sofii**

Pracovná skupina	Text v protokole	Rozpis úloh	Zodpovedný subjekt	Termín plnenia
<p>Bilaterálny obchod, investície, ekonomická spolupráca, inovácie a startupy</p>	<p>Bilaterálny obchod Strany si vymenili informácie o súčasnej situácii a rozvoji ich ekonomík, o problémoch a politikách, ktoré boli prijaté na ich riešenie. Bulharská strana prezentovala štatistické údaje o obchode a priamych zahraničných investíciách medzi obidvomi krajinami. Slovenská strana taktiež informovala o svojich štatistických údajoch o bilaterálnom obchode a výmene turistov. V štatistikách boli zaznamenané mierne disproporcie, ktoré sú spôsobené rozdielnymi metódami vykazovania štatistických údajov, ako aj inými dôvodmi, o ktorých musia podrobnejšie diskutovať odborníci v rámci pracovnej skupiny „štatistika“.</p> <p>Investície Obe strany si vymenili informácie týkajúce sa ich priamych zahraničných investícií a poskytli prehľad o ich investičných politikách. Zhodli sa na tom, že existuje výrazne nevyužitý potenciál pre vzájomné investície a spoluprácu v priemysle medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou.</p>			

	<p>Zástupcovia bulharskej strany prejavili záujem o získanie informácií o skúsenostiach Slovenskej republiky v nasledujúcich oblastiach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vplyv svetovej hospodárskej krízy na výšku priamych zahraničných investícií v Slovenskej republike: <ul style="list-style-type: none"> - opatrenia vlády Slovenskej republiky prijaté s cieľom udržania záujmu investorov o Slovensko ako investičnej destinácie - uplatňovanie nových stimulov, priamy marketing pre cieľové spoločnosti, - používanie fondov Európskej únie na podporu investícií, poskytovanie investičných stimulov spojených s prostriedkami z fondov, dostupných v rámci operačných programov. 2. Zdieľanie úspešných prípadov prilákania ázijských investorov do automobilového priemyslu a odvetvia elektroniky. 3. Služby poskytované investorom po zrealizovaní investície. 4. Možnosti organizácie bilaterálnych oficiálnych návštev zameraných na výmenu osvedčených postupov medzi zástupcami Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) a Ministerstva hospodárstva Bulharskej republiky. 	<p>Na základe požiadavky bulharskej strany poskytnúť informácie týkajúce podpory investorov na Slovensku, investičných stimulov, používania prostriedkov fondov Európskej únie na podporu investícií, ako aj služieb poskytovaných investorom po zrealizovaní investície.</p> <p>Využívať bilaterálne oficiálne návštevy na výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi zástupcami Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) a Ministerstva hospodárstva Bulharskej republiky.</p>	<p>SARIO</p> <p>MH SR SARIO</p>	<p>31. 12. 2016</p> <p>31. 12. 2016</p>
--	---	--	-------------------------------------	---

	<p>5. Výmena obnovených návrhov Dohody o spolupráci medzi agentúrou SARIO a Bulharskou agentúrou pre investície (Invest Bulgaria Agency).</p> <p>6. Strany si vymenili informácie o podnikateľskom prostredí pre startupy a ekosystéme ich financovania. Prediskutované boli budúce vzťahy medzi rizikovými fondmi regiónu V4 a rizikovými fondmi Eleven a LaunchHub situovanými v Bulharskej republike. Vymenené boli informácie o integrácii inovačných ekosystémov a regionálnej podpore inovačných spoločností.</p> <p>Inovácie Strany sa navzájom informovali o činnostiach, ktoré vykonávajú s cieľom podpory výskumu, vývoja a inovácií v malých a stredných podnikoch. Vymenili si informácie o slovenských a bulharských agentúrach na podporu a stimulovanie výskumu, vývoja a inovácií. Vzhľadom na záujem oboch strán o výmenu informácií v oblasti inovácií, startupov a spin-off spoločností sa strany dohodli na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – výmene skúseností s aktivitami vo výskume, vývoji a inováciách, startupoch a spin-off spoločnostiach, 	<p>Uskutočniť vzájomnú výmenu obnovených návrhov Dohody o spolupráci medzi agentúrou SARIO a Invest Bulgaria Agency.</p> <p>Využiť oficiálne bilaterálne návštevy a rokovania na zrealizovanie podpisu uvedenej dohody.</p> <p>Na základe vzájomného záujmu strán zrealizovať výmenu skúseností s aktivitami v oblasti výskumu, vývoja, inovácií, startupov a spin-off spoločností.</p>	<p>SARIO</p> <p>SARIO</p> <p>MH SR SIEA Slovak Business Agency</p>	<p>31. 12. 2016</p> <p>31. 12. 2016</p> <p>31.12. 2016</p>
--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - hľadání príležitostí organizovať B2B stretnutia s cieľom výmeny skúseností medzi Bulharskou agentúrou na podporu malého a stredného podnikania /BAPMSP/ a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou /SIEA/ a Slovak Business Agency /SBA/ - prerokovaní návrhu na podpis memoránd o spolupráci medzi Bulharskou agentúrou na podporu malého a stredného podnikania /BAPMSP/ a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou /SIEA/ a Slovak Business Agency /SBA/. 	<p>Podporovať B2B rokovania a výmenu skúseností medzi Bulharskou agentúrou na podporu malého a stredného podnikania /BAPMSP/ a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou /SIEA/ a Slovak Business Agency /SBA/</p> <p>Zabezpečiť podpis memoránd o spolupráci medzi Bulharskou agentúrou na podporu malého a stredného podnikania /BAPMSP/ a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou /SIEA/ a Slovak Business Agency /SBA/.</p>	<p>SIEA Slovak Business Agency</p> <p>Slovak Business Agency SIEA</p>	<p>31. 12.2016</p> <p>31. 12. 2016</p> <p>Úloha za SIEA splnená – podpis memoranda počas oficiálnej návštevy prezidenta SR A. Kisku v Bulharsku 10. – 11. 12. 2015</p>
Energetika	<p>Obidve strany sa navzájom informovali o rozvoji energetického sektora od ostatného spoločného stretnutia. Vymenili si informácie o dodávkach zemného plynu. Slovenská strana informovala o svojom zámere vybudovať projekt „Eastring“.</p> <p>S cieľom ďalšieho posilnenia vzťahov v oblasti jadrovej energetiky sa strany dohodli na zlepšení spolupráce v nasledujúcich oblastiach spoločného záujmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabezpečovanie bezpečnej prevádzky jadrových elektrární, vzdelávanie a zaškolenie prevádzkového personálu jadrových elektrární, 	<p>Podporiť a zlepšiť spoluprácu v oblasti jadrovej energetiky v súlade so závermi uvedenými v protokole z 3. zasadnutia komisie.</p>	<p>sekcia energetiky MH SR</p>	<p>31. 12. 2016</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – výskum a vývoj diagnostických, monitorovacích a kontrolných systémov pre jadrové zariadenia, – predlžovanie prevádzkovej životnosti jadrových elektrární, – technológie pre spracovanie a skladovanie rádioaktívneho odpadu, – vzdelávanie a výmena poznatkov v oblasti vyradovania jadrových zariadení z prevádzky a riadenie práce s rádioaktívnym odpadom, – budovanie a spustenie prevádzky úložiska rádioaktívneho odpadu. <p>Obe strany vyjadrili podporu vzájomnej spolupráci v oblasti jadrovej energetiky. Bola deklarovaná podpora týkajúca sa výmeny stanovísk k dokumentom, o ktorých sa bude diskutovať počas rokovaní pracovných skupín Rady Európskej únie. Slovenská strana informovala o príprave Európskeho jadrového fóra – ENEF, ktoré sa bude konať v máji 2016 v Bratislave a pozvala bulharských partnerov na účasť na tejto konferencii Európskej únie.</p> <p>Bulharská strana vyjadrila svoju podporu výstavbe plynovodu „Eastring“. Obe strany privítali začlenenie projektu „Eastring“ do Druhého zoznamu Projektov spoločného záujmu zverejneného 18. novembra 2015.</p> <p>Plynovod pomôže zvýšiť energetickú bezpečnosť v regióne a diverzifikáciu dodávok energie v strednej, východnej a juhovýchodnej Európe. Obe strany vyjadrili podporu tomuto riešeniu prostredníctvom Pracovnej skupiny na</p>	<p>Podporovať výmenu stanovísk k dokumentom, o ktorých sa bude diskutovať počas rokovaní pracovných skupín Rady Európskej únie.</p>	<p>sekcia energetiky MH SR</p>	<p>31. 12. 2016</p>
--	---	---	--------------------------------	---------------------

	<p>vysokej úrovni pre projekt Eastring. Slovenská strana informovala o svojom stanovisku k projektu Nord Stream 2. Slovenská strana považuje tento projekt za zníženie energetickej bezpečnosti v krajinách strednej a juhovýchodnej Európy.</p>			
Poľnohospodárstvo	<p>Strany sa dohodli na podpore bilaterálneho obchodu prostredníctvom účasti firiem na ich tradičných obchodných a poľnohospodárskych veľtrhoch.</p>	<p>Prostredníctvom Zastupiteľského úradu Bulharskej republiky v Bratislave pozvať bulharských partnerov na medzinárodnú poľnohospodársku a potravinársku výstavu Agrokomplex Nitra 2016</p>	<p>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</p>	31. 7. 2016
	<p>Strany súhlasili s výmenou skúseností s implementáciou reformovanej Spoločnej poľnohospodárskej politiky v oblasti priamych platieb.</p>	<p>Podpora a výmena skúseností s implementáciou reformovanej Spoločnej poľnohospodárskej politiky v oblasti priamych platieb.</p>	<p>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</p>	31. 12. 2016
	<p>Strany sa dohodli na rozvoji bilaterálnej spolupráce vzhľadom na nadchádzajúce slovenské predsedníctvo v Rade Európskej únie v roku 2016 a budúce bulharské predsedníctvo v roku 2018.</p> <p><u>Bezpečnosť potravín</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Strany súhlasili s tým, že budú rozvíjať spoluprácu medzi kompetentnými službami v oblasti bezpečnosti potravín a krmív. – Obe Strany si vymenia skúsenosti súvisiace s oficiálnou kontrolou spoločností na výrobu surovín a potravín živočíšneho pôvodu a skúsenosti s tvorbou nových metód posudzovania kvality 	<p>Podpora rozvoja bilaterálnej spolupráce v kontexte slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie v roku 2016.</p>	<p>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</p>	31. 12. 2016

	<p>potravín vo všetkých fázach ich výroby a spracovania.</p> <p><u>Pestovanie plodín</u> Strany súhlasili s tým, že budú rozvíjať bilaterálnu spoluprácu a vymieňať si informácie a skúsenosti súvisiace s uplatňovaním režimu Spoločne organizovaného trhu s ovocím a zeleninou s cieľom zvyšovania úrovne združovania výrobcov ovocia a zeleniny a zvyšovania konkurencieschopnosti tohto odvetvia.</p> <p><u>Lesníctvo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Výmena skúseností a dobrých praktík v oblasti posudzovania ekosystémových služieb lesov, oceňovanie a platby za ekosystémové služby lesa vlastníkom lesov. – Spolupráca a výmena skúseností v národnej inventarizácii lesov, – Spoločná účasť v európskych a medzinárodných projektoch týkajúcich sa adaptácie lesov na klimatické zmeny, zachovanie biodiverzity, zabezpečenie správy lesných genetických zdrojov, – Rozvoj zelených technológií, produkcia biomasy z lesov ako obnoviteľného zdroja energie, výmena skúseností pri pestovaní intenzívnych plodín z rýchlo rastúcich drevín pre biomasu, – Spolupráca v oblasti lesnej politiky. – Výmena skúseností a osvedčených postupov v oblasti udržateľného a multifunkčného rozvoja lesného hospodárstva, boj s klimatickými 	<p>Porovnanie prístupu na národnej úrovni v oboch krajinách BG/SK, tvorba národných predpisov v komodite ovocie a zelenina, národnej stratégie pre operačné programy OV. Kontroly dodržiavania pravidiel SOPT vo vzťahu ku kontrole zhody a plnenie noriem na kvalitu produktov pre zabezpečenie konkurencieschopnosti OV a súladu s EÚ legislatívou.</p> <p>Na základe návrhov bulharskej strany, slovenská strana pripraví rokovanie na prekonzultovanie zvolenej problematiky s expertmi na Slovensku hlavne pre oblasť posudzovania ekosystémových služieb, národnej inventarizácie, multifunkčného a udržateľného lesného hospodárstva, boja s klimatickými zmenami a ochrany lesa.</p>	<p>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</p> <p>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</p>	<p>31. 12. 2016</p> <p>31. 12. 2016</p>
--	--	--	---	---

	<p>zmenami, ochrana lesov pred škodcami a chorobami, prevencia a kontrola lesných požiarov.</p> <p><u>Rybolov a akvakultúry:</u> Strany súhlasili s tým, že budú rozvíjať spoluprácu v nasledujúcich oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rybolov: výmena skúseností s obnovou a ochranou rybných zdrojov a uplatňovaním reštriktívnych opatrení na ich zachovaní, implementácia spoločných projektov na obnovu a udržanie populácie jeseterových rýb v rieke Dunaj a reintrodukcia vyhynutých druhov rýb, s účasťou slovenských a bulharských odborníkov z oblasti ichtyológie, ako aj prostredníctvom rozpracovania dlhodobých plánov pre riadenie rybných zdrojov, – Obchodovanie s rybnými výrobkami: prostredníctvom rozvoja bilaterálnych obchodných kontaktov medzi výrobcami a vývozcami rybných produktov a akvakatúr. 	<p>Podpora spolupráce v oblasti výmeny skúseností s obnovou a ochranou rybných zdrojov a uplatňovaním reštriktívnych opatrení na ich zachovaní, implementácia spoločných projektov na obnovu a udržanie populácie jeseterových rýb v rieke Dunaj a reintrodukciu vyhynutých druhov rýb, s účasťou slovenských a bulharských odborníkov z oblasti ichtyológie, ako aj prostredníctvom rozpracovania dlhodobých plánov pre riadenie rybných zdrojov.</p>	<p>Ministerstvo životného prostredia SR</p>	<p>31. 12. 2016</p>
<p>Cestovný ruch</p>	<p>Obe strany podporujú zvyšovanie vzájomnej turistickej výmeny medzi obidvomi krajinami, výmenu know-how v oblasti cestovného ruchu, rozvoj spoločných marketingových iniciatív medzi zástupcami turistického sektora na štátnej alebo súkromnej úrovni, spoluprácu v oblasti cestovného ruchu v rámci Stratégie Európskej únie pre Dunajský región a budú podporovať spoluprácu medzi slovenskými a bulharskými cestovnými kancelárkami.</p>			

<p>Informačné a komunikačné technológie (IKT) a e-government</p>	<p>Strany sa navzájom informovali o inštitucionálnej štruktúre sektora IKT a e-governmentu v oboch krajinách. Vymenili si informácie o spôsoboch podpory budúcich „success stories“ (úspešných príbehov), ktoré môžu rýchlo rásť a majú potenciál zvyšovať inovácie, vytvárať pracovné miesta a rozširovať sa za hranice štátov vďaka neobmedzenému potenciálu internetu. V tejto súvislosti sa hovorilo o nasledujúcich témach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozvoj administratívnych služieb eGovernment: <ul style="list-style-type: none"> – výmena skúseností v oblasti poskytovania on-line administratívnych služieb, – existujúca legislatíva e-governmentu a transpozícia a uplatňovanie nových pravidiel Európskej únie v oblasti politiky. – systémová integrácia a riadenie, rozvoj a udržiavanie dátových centier. – e-identifikácia a e-identita a e-overovanie: uplatňovanie v bulharských identifikačných dokladoch. 2. Podpora kontaktov medzi IKT spoločnosťami z oboch krajín a podpora slovenských a bulharských spoločností. 3. Podpora start-upov v oblasti IKT. 4. Podpora uplatňovania inovácií založených na IKT v malých a stredných podnikoch z iných hospodárskych sektorov. 	<p>Podporiť organizovanie spoločných pracovných seminárov a návštev v oblasti IKT a e-governmentu s cieľom výmeny skúseností a najlepších postupov (best practice) a pozývať bulharské subjekty na medzinárodné workshopy a konferencie v oblasti IKT (napr. ITAPA, konferencie v rámci SK PRES), ako aj na ďalšie podujatia, ktoré budú súčasťou propagačných aktivít Predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie počas celého roka 2016.</p>	<p>Ministerstvo financií SR</p>	<p>31. 12. 2016</p>
---	--	---	---------------------------------	---------------------

	<p>5. Podpora spoločnej účasti slovenských a bulharských organizácií v rámci programu Európskej unie pre výskum a inovácie Horizont 2020, v iniciatíve „Spojená Európa“ a podobne,</p> <p>6. Informovanie o podujatiach súvisiacich s nadchádzajúcim predsedníctvom oboch krajín v Európskej únii – Slovenskej republiky v II. polroku 2016 a Bulharskej republiky v II. polroku roku 2018.</p> <p>Strany diskutovali o otázke aktualizácie bilaterálneho právneho rámca v oblasti IKT a jednotného digitálneho trhu. Strany sa zhodli na tom, že existujúca Dohoda medzi Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a Ministerstvom dopravy a komunikácií Bulharskej republiky o spolupráci v oblasti pôšt a telekomunikácií, podpísaná 17. júna 2002 v Bratislave, nezodpovedá súčasnému reálnemu stavu. Obe strany sa zhodli na potrebe iniciovať koordináciu novej bilaterálnej dohody, ktorá by odrážala súčasnú situáciu a trendy v rozvoji IKT, e-governmentu a jednotného digitálneho trhu. Bulharská strana predložila slovenskej strane návrh Dohody medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou o spolupráci v oblasti informačných technológií, e-governmentu a komunikácií.</p>	<p>V nadväznosti na návrh Dohody medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou o spolupráci v oblasti informačných technológií, e-governmentu a komunikácií, predložený bulharskou stranou, zaslať bulharskej strane stanovisko k uvedenému návrhu a pripraviť dohodu na podpis.</p>	<p>Ministerstvo financií SR v spolupráci s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR</p>	<p>31. 12. 2016</p>
--	--	--	--	---------------------

<p>Ochrana životného prostredia</p>	<p>Strany si vymenili názory a informácie o otázkach v oblasti klimatických zmien, záplav a prírody a dohodli sa na ďalšom budúcom rozvoji bilaterálnych vzťahov a užšej spolupráci vo vyššie uvedených oblastiach. Najmä bulharská strana vyjadrila svoje želanie spolupracovať so slovenskou stranou v nasledujúcich oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rokovania s Európskou komisiou o novom súbore dokumentov pre Systém obchodovania s emisiami v Európskej únii (EU ETS), ktoré sa budú čoskoro prehodnocovať, – výmena skúseností a dobrých praktík v oblasti riadenia rizika záplav, – spolupráca so Slovenskou republikou v rámci uplatňovania európskej legislatívy pre životné prostredie v oblasti Natura 2000. Vzhľadom na kontrolu legislatívy Európskej únie o ochrane prírody zo strany Komisie môžu strany diskutovať o možnom zlepšení uplatňovania jej požiadaviek, berúc do úvahy najmä skutočnosť, že obidve krajiny majú veľký podiel územia pokrytého sieťou Natura 2000. 	<p>Využiť aktivity a podujatia v rámci Predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie na výmenu skúseností s rokovaniami o novom súbore dokumentov pre Systém obchodovania s emisiami v Európskej únii (EU ETS), na výmenu skúseností a dobrých praktík v oblasti riadenia rizika záplav s bulharskými partnermi, ako aj výmenu skúseností a spoluprácu v rámci uplatňovania európskej legislatívy pre životné prostredie v oblasti Natura 2000.</p>	<p>Ministerstvo životného prostredia SR</p>	<p>31. 12.2016</p>
--	--	--	---	--------------------

Veda a výskum	<p>Strany diskutovali o možnosti obnovenia bilaterálnej spolupráce v oblasti vedy, výskumu a vývoja financovaním a realizáciou spoločných výskumných a vývojových projektov, ktoré podporujú spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a Bulharskej republike.</p> <p>Slovenská strana informovala, že v rámci rôznych programov multilaterálnej vedeckej spolupráce sa inštitúcie Slovenskej akadémie vied zúčastňujú 25 spoločných projektov s bulharskými výskumnými a vývojovými inštitúciami. Bulharská strana dala do pozornosti Sofia Tech Park, ktorý ponúkne stáže študentom a mladým špecialistom.</p>	<p>Iniciovať a preveriť možnosti ďalšej spolupráce medzi príslušnými slovenskými a bulharskými subjektmi pri realizácii a financovaní spoločných výskumných a vývojových projektov.</p>	<p>Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR</p>	<p>31. 12. 2016</p>
Štatistika	<p>Obidve strany si vymenili názory na údaje príslušných národných štatistických úradov týkajúce sa bilaterálneho obchodu a cestovného ruchu. Prediskutované boli niektoré možné dôvody disproporcií v štatistických údajoch oboch krajín. Strany vyjadrili svoju podporu ďalšej spolupráci a výmene údajov medzi štatistickými úradmi Slovenskej republiky a Bulharskej republiky s cieľom zabránenia štatistických nezrovnalostí. V oblasti štatistik zahraničného obchodu sa strany dohodli na vykonaní „zrkadlových cvičení“.</p>			

P r o t o k o l

z 3. zasadnutia Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky

3. zasadnutie Konzultačnej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Bulharskej republiky ďalej len „Komisia” sa konalo 23. novembra 2015 v Sofii.

Zasadnutie Komisie sa uskutočnilo na základe 2. zasadnutia Komisie v dňoch 25. – 26. júna 2012 v Bratislave.

Delegáciu Slovenskej republiky viedol Miroslav Obert, štátny tajomník Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, predseda slovenskej časti Komisie.

Delegáciu Bulharskej republiky viedla Daniela Vezieva, námestníčka ministra hospodárstva Bulharskej republiky, predsedníčka bulharskej časti Komisie.

Členovia oboch delegácií sú uvedení v prílohe č. 2 a č. 3.

Bol prijatý nasledovný program zasadnutia komisie:

I. Plenárne otvorenie zasadnutia Komisie

II. Rokovania v rámci pracovných skupín o možnostiach a opatreniach ďalšieho rozvoja vzájomne výhodnej spolupráce v nasledujúcich oblastiach:

1. bilaterálny obchod, investície, ekonomická spolupráca, inovácie, startupy,
2. energetika,
3. poľnohospodárstvo,
4. cestovný ruch,
5. informačné a komunikačné technológie (IKT) a e-government,
6. ochrana životného prostredia,
7. veda a výskum,
8. štatistika.

III. Príprava protokolu Komisie

IV. Záverečné plenárne zasadnutie Komisie

- informovanie o záveroch pracovných skupín,
- podpis protokolu z 3. zasadnutia Komisie.

Strany si vymenili informácie o všeobecnom ekonomickom vývoji v oboch krajinách, o bilaterálnych obchodných a ekonomických vzťahoch a zároveň prediskutovali možnosti ich ďalšieho rozvoja.

Experti Komisie pokračovali v rokovaní v rámci jednotlivých pracovných skupín. Závery dosiahnuté v rámci pracovných skupín sú uvedené v prílohe č. 1.

Vedúci oboch častí Komisie sa dohodli, že informácie týkajúce sa implementácie dohodnutých aktivít si strany vymenia prostredníctvom e-mailu.

S ohľadom na vzájomné želanie nájsť praktické a účinné spôsoby a prostriedky na posilnenie spolupráce v súlade s potenciálom obidvoch krajín, sa zasadnutie Komisie a rokovania pracovných skupín konali v srdečnej a konštruktívnej atmosfére.

Pri podpise tohto protokolu zástupcovia pracovných skupín súhlasili s informovaním svojich nadriadených o dosiahnutých výsledkoch.

Podpísané v Sofii 23. novembra 2015 v dvoch origináloch v anglickom jazyku.

Miroslav Obert

štátny tajomník
Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky

vedúci slovenskej delegácie

Daniela Vezieva

námestníčka ministra hospodárstva
Bulharskej republiky

vedúca bulharskej delegácie

Závery z rokovaní pracovných skupín

Pracovné skupiny zložené z odborníkov Komisie dospeli k nasledujúcim záverom:

1. Bilaterálny obchod, investície, ekonomická spolupráca, inovácie a startupy

Bilaterálny obchod

Strany si vymenili informácie o súčasnej situácii a rozvoji ich ekonomík, o problémoch a politikách, ktoré boli prijaté na ich riešenie. Bulharská strana prezentovala štatistické údaje o obchode a priamych zahraničných investíciách medzi obidvomi krajinami. Slovenská strana taktiež informovala o svojich štatistických údajoch o bilaterálnom obchode a výmene turistov. V štatistikách boli zaznamenané mierne disproporcie, ktoré sú spôsobené rozdielnymi metódami vykazovania štatistických údajov, ako aj inými dôvodmi, o ktorých musia podrobnejšie diskutovať odborníci v rámci pracovnej skupiny „štatistika“.

Investície

Obe strany si vymenili informácie týkajúce sa ich priamych zahraničných investícií a poskytli prehľad o ich investičných politikách. Zhodli sa na tom, že existuje výrazne nevyužitý potenciál pre vzájomné investície a spoluprácu v priemysle medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou.

Zástupcovia bulharskej strany prejavili záujem o získanie informácií o skúsenostiach Slovenskej republiky v nasledujúcich oblastiach:

1. Vplyv svetovej hospodárskej krízy na výšku priamych zahraničných investícií v Slovenskej republike:
  - opatrenia vlády Slovenskej republiky prijaté s cieľom udržania záujmu investorov o Slovensko ako investičnej destinácie – uplatňovanie nových stimulov, priamy marketing pre cieľové spoločnosti,
  - používanie fondov Európskej únie na podporu investícií, poskytovanie investičných stimulov spojených s prostriedkami z fondov, dostupných v rámci operačných programov.
2. Zdieľanie úspešných prípadov prilákania ázijských investorov do automobilového priemyslu a odvetvia elektroniky.
3. Služby poskytované investorom po zrealizovaní investície.
4. Možnosti organizácie bilaterálnych oficiálnych návštev zameraných na výmenu osvedčených postupov medzi zástupcami Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) a Ministerstva hospodárstva Bulharskej republiky.
5. Výmena obnovených návrhov Dohody o spolupráci medzi agentúrou SARIO a Bulharskou agentúrou pre investície (Invest Bulgaria Agency).
6. Strany si vymenili informácie o podnikateľskom prostredí pre startupy a ekosystéme ich financovania. Prediskutované boli budúce vzťahy medzi rizikovými fondmi regiónu V4 a rizikovými fondmi Eleven a LaunchHub situovanými v Bulharskej republike.

Vymenené boli informácie o integrácii inovačných ekosystémov a regionálnej podpore inovačných spoločností.

Inovácie

Strany sa navzájom informovali o činnostiach, ktoré vykonávajú s cieľom podpory výskumu, vývoja a inovácií v malých a stredných podnikoch. Vymenili si informácie o slovenských a bulharských agentúrach na podporu a stimulovanie výskumu, vývoja a inovácií. Vzhľadom na záujem oboch strán o výmenu informácií v oblasti inovácií, startupov a spin-off spoločností sa strany dohodli na:

- výmene skúseností s aktivitami vo výskume, vývoji a inováciách, startupoch a spin-off spoločnostiach,
- hľadani príležitostí organizovať B2B stretnutia s cieľom výmeny skúseností medzi Bulharskou agentúrou na podporu malého a stredného podnikania /BAPMSP/ a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou /SIEA/ a Slovak Business Agency /SBA/
- prerokovaní návrhu na podpis memoránd o spolupráci medzi Bulharskou agentúrou na podporu malého a stredného podnikania /BAPMSP/ a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou /SIEA/ a Slovak Business Agency /SBA/.

2. Energetika

Obidve strany sa navzájom informovali o rozvoji energetického sektora od ostatného spoločného stretnutia. Vymenili si informácie o dodávkach zemného plynu. Slovenská strana informovala o svojom zámere vybudovať projekt „Eastring“.

S cieľom ďalšieho posilnenia vzťahov v oblasti jadrovej energetiky sa strany dohodli na zlepšení spolupráce v nasledujúcich oblastiach spoločného záujmu:

- zabezpečovanie bezpečnej prevádzky jadrových elektrární, vzdelávanie a zaškolenie prevádzkového personálu jadrových elektrární,
- výskum a vývoj diagnostických, monitorovacích a kontrolných systémov pre jadrové zariadenia,
- predlžovanie prevádzkovej životnosti jadrových elektrární,
- technológie pre spracovanie a skladovanie rádioaktívneho odpadu,
- vzdelávanie a výmena poznatkov v oblasti vyrad'ovania jadrových zariadení z prevádzky a riadenie práce s rádioaktívnym odpadom,
- budovanie a spustenie prevádzky úložiska rádioaktívneho odpadu.

Obe strany vyjadrili podporu vzájomnej spolupráci v oblasti jadrovej energetiky. Bola deklarovaná podpora týkajúca sa výmeny stanovísk k dokumentom, o ktorých sa bude diskutovať počas rokovaní pracovných skupín Rady Európskej únie. Slovenská strana informovala o príprave Európskeho jadrového fóra – ENEF, ktoré sa bude konať v máji 2016 v Bratislave a pozvala bulharských partnerov, aby sa zúčastnili tejto konferencie Európskej únie.

Bolo uskutočnené porovnanie a prerokovaná legislatíva v uvedených oblastiach.

Bulharská strana vyjadrila svoju podporu výstavbe plynovodu „Eastring“. Obe strany privítali začlenenie projektu „Eastring“ do Druhého zoznamu Projektov spoločného záujmu zverejneného 18. novembra 2015. Plynovod pomôže zvýšiť energetickú bezpečnosť v regióne a diverzifikáciu dodávok energie v strednej, východnej a juhovýchodnej Európe.

Obe strany vyjadrili podporu tomuto riešeniu prostredníctvom Pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre projekt Eastring.

Slovenská strana informovala o svojom stanovisku k projektu Nord Stream 2. Slovenská strana považuje tento projekt za zníženie energetickej bezpečnosti v krajinách strednej a juhovýchodnej Európy.

3. Poľnohospodárstvo

Strany sa dohodli na podpore bilaterálneho obchodu prostredníctvom účasti firiem na ich tradičných obchodných a poľnohospodárskych veľtrhoch .

Strany súhlasili s výmenou skúseností s implementáciou reformovanej Spoločnej poľnohospodárskej politiky v oblasti priamych platieb.

Strany sa dohodli na rozvoji bilaterálnej spolupráce vzhľadom na nadchádzajúce slovenské predsedníctvo v Rade Európskej únie v roku 2016 a budúce bulharské predsedníctvo v roku 2018.

Bezpečnosť potravín

- Strany súhlasili s tým, že budú rozvíjať spoluprácu medzi kompetentnými službami v oblasti bezpečnosti potravín a krmív.
- Obe Strany si vymenia skúsenosti súvisiace s oficiálnou kontrolou spoločností na výrobu surovín a potravín živočíšneho pôvodu a skúsenosti s tvorbou nových metód posudzovania kvality potravín vo všetkých fázach ich výroby a spracovania.

Pestovanie plodín

Strany súhlasili s tým, že budú rozvíjať bilaterálnu spoluprácu a vymieňať si informácie a skúsenosti súvisiace s uplatňovaním režimu Spoločne organizovaného trhu s ovocím a zeleninou s cieľom zvyšovania úrovne združovania výrobcov ovocia a zeleniny a zvyšovania konkurencieschopnosti tohto odvetvia.

Lesníctvo

- Výmena skúseností a dobrých praktík v oblasti posudzovania ekosystémových služieb lesov, oceňovanie a platby za ekosystémové služby lesa vlastníkom lesov.
- Spolupráca a výmena skúseností v národnej inventarizácii lesov,
- Spoločná účasť v európskych a medzinárodných projektoch týkajúcich sa adaptácie lesov na klimatické zmeny, zachovanie biodiverzity, zabezpečenie správy lesných genetických zdrojov,
- Rozvoj zelených technológií, produkcia biomasy z lesov ako obnoviteľného zdroja energie, výmena skúseností pri pestovaní intenzívnych plodín z rýchlo rastúcich drevín pre biomasu,
- Spolupráca v oblasti lesnej politiky.
- Výmena skúseností a osvedčených postupov v oblasti udržateľného a multifunkčného rozvoja lesného hospodárstva, boj s klimatickými zmenami, ochrana lesov pred škodcami a chorobami, prevencia a kontrola lesných požiarov.

Rybolov a akvakultúry:

Strany súhlasili s tým, že budú rozvíjať spoluprácu v nasledujúcich oblastiach:

- Rybolov: výmena skúseností s obnovou a ochranou rybných zdrojov a uplatňovaním reštriktívnych opatrení na ich zachovaní, implementácia spoločných projektov na obnovu a udržanie populácie jeseterových rýb v rieke Dunaj a reintrodukcia vyhynutých druhov rýb, s účasťou slovenských a bulharských odborníkov z oblasti ichtyológie, ako aj prostredníctvom rozpracovania dlhodobých plánov pre riadenie rybných zdrojov,
- Obchodovanie s rybnými výrobkami: prostredníctvom rozvoja bilaterálnych obchodných kontaktov medzi výrobcami a vývozcami rybných produktov a akvakutúr.

4. Cestovný ruch

Obidve strany podporujú zvyšovanie vzájomnej turistickej výmeny medzi obidvomi krajinami, výmenu know-how v oblasti cestovného ruchu, rozvoj spoločných marketingových iniciatív medzi zástupcami turistického sektora na štátnej alebo súkromnej úrovni, spoluprácu v oblasti cestovného ruchu v rámci Stratégie Európskej únie pre Dunajský región a budú podporovať spoluprácu medzi slovenskými a bulharskými cestovnými kancelárkami.

5. Informačné a komunikačné technológie (IKT) a e-government

Strany sa navzájom informovali o inštitucionálnej štruktúre sektora IKT a e-governmentu v oboch krajinách. Vymenili si informácie o spôsoboch podpory budúcich „success stories“ (úspešných príbehov), ktoré môžu rýchlo rásť a majú potenciál zvyšovať inovácie, vytvárať pracovné miesta a rozširovať sa za hranice štátov vďaka neobmedzenému potenciálu internetu. V tejto súvislosti sa hovorilo o nasledujúcich témach:

1. Rozvoj administratívnych služieb eGovernment:
  - výmena skúseností v oblasti poskytovania on-line administratívnych služieb,
  - existujúca legislatíva e-governmentu a transpozícia a uplatňovanie nových pravidiel Európskej únie v oblasti politiky.
  - systémová integrácia a riadenie, rozvoj a udržiavanie dátových centier.
  - e-identifikácia a e-identita a e-overovanie: uplatňovanie v bulharských identifikačných dokladoch.
2. Podpora kontaktov medzi IKT spoločnosťami z oboch krajín a podpora slovenských a bulharských spoločností.
3. Podpora start-upov v oblasti IKT.
4. Podpora uplatňovania inovácií založených na IKT v malých a stredných podnikoch z iných hospodárskych sektorov.
5. Podpora spoločnej účasti slovenských a bulharských organizácií v rámci programu Európskej únie pre výskum a inovácie Horizont 2020, v iniciatíve „Spojená Európa“ a podobne,
6. Informovanie o podujatiach súvisiacich s nadchádzajúcim predsedníctvom oboch krajín v Európskej únii – Slovenskej republiky v II. polroku 2016 a Bulharskej republiky v II. polroku roku 2018.

Strany diskutovali o otázke aktualizácie bilaterálneho právneho rámca v oblasti IKT a jednotného digitálneho trhu. Strany sa zhodli na tom, že existujúca Dohoda medzi Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a Ministerstvom dopravy a komunikácií Bulharskej republiky o spolupráci v oblasti pôšt a telekomunikácií, podpísaná 17. júna 2002 v Bratislave, nezodpovedá súčasnému reálnemu stavu. Obe strany sa zhodli na potrebe iniciovať koordináciu novej bilaterálnej dohody, ktorá by odrážala súčasnú situáciu a trendy v rozvoji IKT, e-governmentu a jednotného digitálneho trhu. Bulharská strana predložila slovenskej strane návrh Dohody medzi Slovenskou republikou a Bulharskou republikou o spolupráci v oblasti informačných technológií, e-governmentu a komunikácií.

6. Ochrana životného prostredia

Strany si vymenili názory a informácie o otázkach v oblasti klimatických zmien, záplav a prírody a dohodli sa na ďalšom budúcom rozvoji bilaterálnych vzťahov a užšej spolupráci vo vyššie uvedených oblastiach. Najmä bulharská strana vyjadrila svoje želanie spolupracovať so slovenskou stranou v nasledujúcich oblastiach:

- rokovania s Európskou komisiou o novom súbore dokumentov pre Systém obchodovania s emisiami v Európskej únii (EU ETS), ktoré sa budú čoskoro prehodnocovať,
- výmena skúseností a dobrých praktík v oblasti riadenia rizika záplav,
- spolupráca so Slovenskou republikou v rámci uplatňovania európskej legislatívy pre životné prostredie v oblasti Natura 2000. Vzhľadom na kontrolu legislatívy Európskej únie o ochrane prírody zo strany Komisie môžu strany diskutovať o možnom zlepšení uplatňovania jej požiadaviek, berúc do úvahy najmä skutočnosť, že obidve krajiny majú veľký podiel územia pokrytého sieťou Natura 2000.

7. Veda a výskum

Strany diskutovali o možnosti obnovenia bilaterálnej spolupráce v oblasti vedy, výskumu a vývoja financovaním a realizáciou spoločných výskumných a vývojových projektov, ktoré podporujú spoluprácu medzi organizáciami v Slovenskej republike a Bulharskej republike.

Slovenská strana informovala, že v rámci rôznych programov multilaterálnej vedeckej spolupráce sa inštitúcie Slovenskej akadémie vied zúčastňujú 25 spoločných projektov s bulharskými výskumnými a vývojovými inštitúciami. Bulharská strana dala do pozornosti Sofia Tech Park, ktorý ponúkne stáže študentom a mladým špecialistom.

8. Štatistika

Obidve strany si vymenili názory na údaje príslušných národných štatistických úradov týkajúce sa bilaterálneho obchodu a cestovného ruchu. Prediskutované boli niektoré možné dôvody disproporcií v štatistických údajoch oboch krajín. Strany vyjadrili svoju podporu ďalšej spolupráci a výmene údajov medzi štatistickými úradmi Slovenskej republiky a Bulharskej republiky s cieľom zabránenia štatistických nezrovnalostí. V oblasti štatistik zahraničného obchodu sa strany dohodli na vykonaní „zrkadlových cvičení“ .

Zoznam slovenskej delegácie

1.	Miroslav Obert	predseda slovenskej časti komisie štátny tajomník Ministerstvo hospodárstva SR
2.	Marián Jakubócy	veľvyslanec SR v Bulharskej republike
3.	Tomáš Bičan	zástupca veľvyslanca Veľvyslanectvo SR v Bulharskej republike
4.	Peter Jesenský	riaditeľ odboru bilaterálnej obchodnej spolupráce Ministerstvo hospodárstva SR
5.	Roman Supek	veľvyslanec odbor riadenia ekonomickej diplomacie 1 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
6.	Katarína Benková	tajomník komisie, odbor bilaterálnej obchodnej spolupráce Ministerstvo hospodárstva SR
7.	Ján Petrovič	generálny riaditeľ sekcie energetiky Ministerstvo hospodárstva SR
8.	Emil Bédi	hlavný štátny radca, sekcia energetiky Ministerstvo hospodárstva SR
9.	Milan Sedláček	riaditeľ pre obchodné a regulačné záležitosti eustream, a.s.
10.	Ronald Strehár	hlavný štátny radca odbor stratégie informačných systémov, sekcia informatizácie spoločnosti Ministerstvo financií SR
11.	Zuzana Hlaváčiková	hlavný štátny radca odbor medzinárodnej spolupráce a medzinárodných organizácii vo výskume a vývoji, sekcia vysokých škôl, vedy a výskumu Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
12.	Peter Osvald	výkonný riaditeľ Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu
13.	Zuzana Vrabchev Piptová	zástupkyňa SOITRON v Bulharskej republike

Zoznam bulharskej delegácie

1.	Daniela Vezieva	námestníčka ministra hospodárstva Bulharskej republiky predsedníčka bulharskej časti komisie
2.	Margarita Ganeva	veľvyslankyňa Bulharskej republiky v Slovenskej republike
3.	Diana Naidenova	riaditeľka sekcie zahranično-obchodnej politiky Ministerstvo hospodárstva Bulharskej republiky
4.	Vesela Bairaktarova	riaditeľka odboru Európa, sekcia zahranično-obchodnej politiky, Ministerstvo hospodárstva Bulharskej republiky
5.	Emil Tepavicharov	hlavný expert, odbor Európa, sekcia zahranično-obchodnej politiky, Ministerstvo hospodárstva Bulharskej republiky
6.	Viktor Milev	hlavný expert, sekcia vzťahy s verejnosťou a protokol, Ministerstvo hospodárstva Bulharskej republiky
7.	Madjide Ahmedova	zástupkyňa výkonného riaditeľa Bulharská agentúra pre investície
8.	Stanislav Angelov	riaditeľ sekcie rozvoja malých a stredných podnikov Výkonná agentúra na podporu malého a stredného podnikania
9.	Veneta Tzvetkova	riaditeľka sekcie riadenia projektov v energetike, Ministerstvo energetiky Bulharskej republiky
10.	Antoaneta Peneva	hlavný expert, odbor bezpečnosť v jadrovej energetike, sekcia bezpečnosti energetických dodávok, Ministerstvo energetiky Bulharskej republiky
11.	Nikolaj Ivanov	mladší expert, odbor medzinárodnej spolupráce v oblasti energetiky, sekcia energetickej spolupráce, Ministerstvo energetiky Bulharskej republiky
12.	Georgi Gegov	výkonný riaditeľ Bulgartransgaz EAD
13.	Ivajlo Alexiev	výkonný riaditeľ Agentúra pre udržateľný energetický rozvoj
14.	Tzvetomira Kulevska	hlavný expert, sekcia koordinácie a riadenia energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie, Agentúra pre udržateľný energetický rozvoj
15.	Georgi Alipiev	štátny expert, sekcia medzinárodnej spolupráce a investícií v oblasti cestovného ruchu, Ministerstvo cestovného ruchu Bulharskej republiky,
16.	Ljubomir Sirakov	hlavný expert, sekcia programov a projektov v cestovnom ruchu, Ministerstvo cestovného ruchu Bulharskej republiky
17.	Elena Gerdzikova	hlavný expert, sekcia európskej koordinácie a medzinárodných vzťahov, Ministerstvo poľnohospodárstva a potravín Bulharskej republiky
18.	Julieta Tencheva	riaditeľka odboru medzinárodnej spolupráce v IT a telekomunikáciách, sekcia európskej koordinácie a medzinárodnej spolupráce, Ministerstvo dopravy, informačných technológií a telekomunikácií Bulharskej republiky
19.	Yurija Nekleevich	mladší expert, odbor medzinárodnej spolupráce v IT a telekomunikáciách, sekcia európskej koordinácie a medzinárodnej spolupráce, Ministerstvo dopravy, informačných technológií a telekomunikácií Bulharskej republiky

20.	Nedelčo Michajlov	riaditeľ prvého európskeho odboru, sekcia DES, Ministerstvo zahraničných vecí Bulharskej republiky
21.	Svetozar Dimitrov	diplomatický úradník 3. stupňa Prvý európsky odbor, sekcia bilaterálnej európskej spolupráce, Ministerstvo zahraničných vecí Bulharskej republiky
22.	Galina Angelova	mladší expert, odbor medzinárodnej spolupráce, sekcia koordinácie záležitostí EÚ a medzinárodnej spolupráce, Ministerstvo životného prostredia a vôd Bulharskej republiky
23.	Zlatina Karova	riaditeľka sekcie vedy, Ministerstvo školstva a vedy Bulharskej republiky
24.	Ivailo Marinov	štátny expert, sekcia vedy Ministerstvo školstva a vedy Bulharskej republiky
25.	Vassil Georgiev	expert, odbor investícií a rozvoja podnikania Národná spoločnosť priemyselné zóny
26.	Erma Petrova	štátny expert, odbor štatistiky zahraničného obchodu, sekcia podnikateľských štatistík, Národný štatistický inštitút
27.	Lidia Sandeva	štátny expert, odbor podnikateľské tendencie a cestovný ruch, sekcia podnikateľských štatistík, Národný štatistický inštitút